

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobce: **M. P.**, zast. Mgr. Veronikou Kaiserovou, advokátkou se sídlem Resslova 1253, 500 02 Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31.5.2013, č.j.: 2013/12617-421, t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím uvedeným shora zamítl žalovaný odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Hradci Králové, (dále také jen „úřad práce“), č.j. MPSV-UP/773399/13/AIS-ZAM ze dne 17.1.2013 a toto rozhodnutí potvrdil. Předmětným rozhodnutím nebyla žalobci ode dne 1.11.2012 přiznána podpora v nezaměstnanosti podle § 39 odst. 1 písm. a) a § 41 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“) a čl. 2, čl. 3 odst. 1 písm. h), čl. 11 odst. 3 písm. e) a čl. 61 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (dále jen „Nařízení“). V odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí úřad práce uvedl, že žalobce v rozhodném období 3 let (pozn. soudu správně má být 2 let) před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání nedoložil dobu zaměstnání nebo výdělečné činnosti s dobou důchodového pojištění v délce alespoň 12 měsíců, a tím nesplnil zákonnou podmínku pro přiznání podpory v nezaměstnanosti. Pro

splnění této podmínky nemohl být aplikován čl. 65 odst. 5 písm. a) Nařízení, neboť dle úřadu práce si žalobce během svého posledního zaměstnání ve Španělsku nezachoval bydliště v ČR ve smyslu tohoto Nařízení (tj. směrodatné faktické a objektivní vazby na ČR), a proto mu při rozhodování o nároku na podporu v nezaměstnanosti nemohly být započítány doby pojištění získané podle španělských právních předpisů.

Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí zrekapituloval průběh správního řízení, v němž bylo zjištěno, že žalobce v rozhodném období 2 let před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání pracoval v členském státě Evropské unie-ve Španělsku. Tam pracoval v sezónním zaměstnání, a to dokonce po dobu 5 let po sobě jdoucích. Žalovaný odkázal na ustanovení § 39 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti, podle něhož má uchazeč o zaměstnání nárok na podporu v nezaměstnanosti, pokud získal v rozhodném období zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností dobu důchodového pojištění podle zvláštního právního předpisu, přičemž rozhodným obdobím jsou poslední dva roky před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání (§ 41 odst. 1 zákona o zaměstnanosti). Žalovaný dále uvedl, že otázky sociálního zabezpečení migrujících osob, tj. včetně dávek v nezaměstnanosti, řeší Nařízení č. 883/2004, které je přímo aplikovatelné a nadřazené národním předpisům a stanoví pravidla určující, ve kterém státě jsou migrující pracovníci pojištěni a ve kterém mohou žádat o dávky sociálního zabezpečení. Základním pravidlem je, že migrující pracovníci spadají pod sociální systém toho státu, na jehož území pracují. Nařízení z tohoto obecného pravidla obsahuje výjimku uvedenou v čl. 65 odst. 5 písm. a), kde se uvádí, že „*nezaměstnaná osoba uvedená v první a druhé větě odst. 2 pobírá dávky podle právních předpisů členského státu svého bydliště, jako by se na ni tyto předpisy vztahovaly během její poslední činnosti jako zaměstnance nebo osoby samostatně výdělečně činné. Tyto dávky poskytuje instituce místa bydliště.*“

Čl. 61 odst. 1 Nařízení obsahuje pravidlo pro sčítání dob pojištění, zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti: „*Příslušná instituce členského státu, jehož právní předpisy podmiňují získání, zachování, obnovení nebo trvání nároku na dávky získáním buď dob pojištění, zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti, přihlíží v nezbytné míře k dobám pojištění, zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti získaným podle právních předpisů kteréhokoliv jiného členského státu, jako by šlo o doby získané podle právních předpisů, které uplatňuje.*“ Podle čl. 61 odst. 2 Nařízení lze sčítat doby pojištění získané v jiném členském státě EU, nežli ve státě, ve kterém je o dávky žádáno, kromě případů uvedených v čl. 65 odst. 5 písm. a) Nařízení, jen v případě, že nezaměstnaná osoba naposledy získala doby pojištění podle právních předpisů, podle kterých je žádáno o dávky v nezaměstnanosti, v daném případě podle českých právních předpisů. Žalovaný dále uvedl, že Nařízení ve specifických a zcela výjimečných případech umožňuje, aby migrující pracovníci nárokovali dávky v nezaměstnanosti i od jiného státu, než je stát jejich posledního zaměstnání. Tato výjimka se však vztahuje výlučně na tzv. **přeshraniční pracovníky** a je upravena v čl. 65 Nařízení. Přeshraničními pracovníky jsou osoby, které pracují

v jiné zemi, než ve které bydlí, typicky jde o pracovníky, kteří z jednoho státu pravidelně dojíždějí přes hranice do zaměstnání v jiném státě (tzv. pendleři). Jedná se ale také o osoby, které si zachovávají zázemí v jednom státě a **na omezenou dobu** se přesunou za zaměstnáním do jiného státu, zatímco jejich obvyklé bydliště, tzv. **centrum zájmů**, zůstává zachováno v původním státě. V těchto specifických a výjimečných případech je přeshraničním pracovníkům umožněno, aby nárokovali dávky v nezaměstnanosti přímo od jejich státu bydliště (byť do jeho systému během svého posledního zaměstnání žádné příspěvky neodváděli).

Žalobci by tak mohly být zcela výjimečně úřadem práce zohledněny doby pojištění získané ve Španělsku a aplikován čl. 65 odst. 5 písm. a) Nařízení pouze v případě, **že by si během posledního zaměstnání zachoval bydliště ve smyslu čl. 1 písm. j) Nařízení v České republice („bydlištěm“ se rozumí obvyklé bydliště)**. Žalovaný uvedl, že bydlištěm se pro účely Nařízení nerozumí trvalé bydliště ve smyslu národních předpisů, ale tzv. centrum zájmů, tj. směřodonné faktické a objektivní vazby na ČR v době výkonu zaměstnání v jiném členském státě.

V případě žalobce bylo posuzováno, zda byl během svého pobytu a zaměstnání ve Španělsku v situaci, kdy sice v tomto státě pracoval, ale zároveň „obvykle bydlel“ v ČR, tj. zda byl přeshraničním pracovníkem. Žalovaný uvedl, že ze skutečností, které žalobce uvedl v prvostupňovém řízení (z vyplněného příslušného dotazníku, v němž mimo jiné uvedl, že se do ČR vracel méně než 2x ročně) vyplývá, že během svého zaměstnání ve Španělsku neměl bydliště ve smyslu Nařízení v ČR. Žalovaný dále odůvodnil, že při posuzování bydliště přihlížel ke kritériím vyplývajícím z judikatury Soudního dvora EU [které byly převzaty také do čl. 11 odst. 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k Nařízení]. Bylo tak nutné vzít v úvahu zejména délku a nepřetržitost přítomnosti žalobce ve Španělsku, povahu jeho výdělečné činnosti v této zemi, rodinnou a osobní situaci, rodinné vazby, a situaci ohledně bydlení. Současně však žalovaný situaci žalobce posuzoval pod vlivem Rozhodnutí Správní komise pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení č. U2, ze dne 12.6.2009, o rozsahu působnosti čl. 65 odst. 2 Nařízení o právu na dávky v nezaměstnanosti zcela nezaměstnaných osob, které nejsou příhraničními pracovníky a které měly během svého posledního zaměstnání nebo své samostatné výdělečné činnosti bydliště v jiném členském státě než v příslušném členském státě, které stanoví, že aplikace čl. 65 odst. 5 Nařízení je přijatelná v případě příhraničních pracovníků a některých kategorií, které **obdobně zachovávají úzké vazby se svými zeměmi původu, tato praxe by již nebyla přijatelná, kdyby na základě příliš širokého výkladu pojmu „bydliště“ měla být oblast působnosti předmětného ustanovení rozšířena na všechny osoby, které mají v členském státě poměrně stabilní zaměstnání nebo samostatnou výdělečnou činnost a své rodiny nechaly v zemi původu. Z citovaného rozhodnutí Správní komise tak vyplývá, že se čl. 65 Nařízení vztahuje i na ty přeshraniční pracovníky, kteří zachovávají obdobně úzké vazby se svými zeměmi původu jako tzv. pendleři, jež se do státu bydliště vracejí alespoň jednou týdně. Na rozdíl od tzv. pendlerů je stát bydliště těchto přeshraničních pracovníků**

natolik vzdálen od státu výdělečné činnosti, že pravidelné týdenní návraty jsou takřka nereálné. Žalovaný uvedl, že vzhledem ke skutečnosti, že žalobce neprokázal své pravidelné návštěvy ČR, nelze mít spravedlivě za to, že žalobce s ČR zachoval podobně úzkou vazbu jako příhraniční pracovník (který by se do ČR vracel každý týden). Žalovaný dále odůvodnil, že ojedinělé sezónní zaměstnání by bylo obecně možné za zaměstnání na omezenou dobu považovat, nikoliv však opakované sezónní práce žalobce ve Španělsku v rozmezí pěti let, které se staly prakticky pravidelnými. Zdůraznil, že smyslem a účelem čl. 65 Nařízení je poskytnout nezaměstnané osobě možnost žádat o dávky v nezaměstnanosti ve státě bydliště, neboť se předpokládá, že v něm je šance na nalezení vhodného zaměstnání nejvyšší. Tento předpoklad však v případě žalobce naplněn nebyl, neboť žalobce v posledních pěti letech opakovaně nachází zaměstnání, byť pouze sezónního charakteru, ve Španělsku. Podle žalovaného žalobce nelze zařadit do kategorie přeshraničních pracovníků, o dávky v nezaměstnanosti si měl požádat ve Španělsku (což v minulosti již dvakrát učinil a dávky mu byly vyplaceny). Žalovaný proto dospěl k závěru, že si žalobce bydliště v ČR nezachoval, byť uznává, že si žalobce určité vazby na ČR zachoval (k odvolání doložené potvrzení o registraci u lékařů, využívání služeb finančních institucí, aktivní telefonní číslo u Vodafone aj.), ale tyto vazby nejsou s to převážit kritérium týkající se délky jeho pobytu mimo ČR a charakteru jeho výdělečné činnosti. Upozornil, že ve smyslu ust. § 82 odst. 4 správního řádu se ke skutečnostem uvedeným až v odvolání, jakožto k tzv. novým skutečnostem nepřihlíží, jestliže je účastník v prvostupňovém řízení neuvedl, ačkoliv mu v tom nic nebránilo. Dále odůvodnil, že údaj **o trvalém pobytu má toliko evidenční charakter** a nijak nevypovídá o centru zájmů fyzické osoby během doby, kdy vykonává zaměstnání v jiném členském státě, pro zachování bydliště není postačující ani skutečnost, že se žalobce po skončení zaměstnání v cizině vrací do ČR a vycestovává opět až za účelem zaměstnání. Ve smyslu Nařízení je dle žalovaného nutno pojem bydliště vykládat v souladu se smyslem a účelem čl. 65 Nařízení a musí být zkoumáno, zda se žalobce zdržoval v ČR i během doby, kdy vykonával zaměstnání v zahraničí, a to prokázáno nebylo, neboť jak žalobce sám uvedl, do ČR se vracel méně než dvakrát ročně. Dle žalovaného je bezpředmětné, že žalobci byla v roce 2010 v ČR přiznána podpora v nezaměstnanosti, neboť jeho situace byla odlišná od nyní posuzovaného případu, zejména co do délky jeho pobytu mimo ČR. Žalovaný má tak za prokázané, že žalobce nesplnil podmínky pro aplikaci výjimky ve smyslu Nařízení, doby pojištění získané zaměstnáním ve Španělsku mu tak nemohly být sečteny pro účely nároku na podporu v nezaměstnanosti a splnění podmínky dle ust. § 39 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti. V rozhodném období žalobce jinou dobu pojištění získanou zaměstnáním pro účely výše uvedené podmínky neprokázal.

Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce prostřednictvím své zástupkyně včas podanou žalobou, v níž namítal, že byl rozhodnutím úřadu práce a žalovaného zkrácen na svých právech, která mu příslušejí, což mělo za následek nezákonné rozhodnutí. Namítá, že žalovaný dovodil, že předmětná výjimka uvedená v čl. 65 odst. 5 písm. a) Nařízení č. 883/2004 se vztahuje pouze na tzv. příhraniční

pracovníky. Podle žalobce žalovaný ve svém rozhodnutí chybně právně posoudil pojem „bydliště“ a současně nezohlednil zjištěný skutkový stav. Svůj závěr o tom, že si žalobce nezachoval bydliště, žalovaný založil pouze na délce jeho pobytu ve Španělsku, přičemž nezohlednil ostatní kritéria uvedená v čl. 11 odst. 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 978/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k Nařízení. Důkazy tak hodnotil jednotlivě, nikoliv však ve vzájemných souvislostech. Žalobce namítá, že byl ve Španělsku zaměstnán jako pomocný číšník, jednalo se o sezónní zaměstnání, po jehož ukončení se ihned vrátil do ČR, kde má trvalý pobyt na adrese u své sestry, a to na základě uzavřené nájemní smlouvy. Možnosti sezónního zaměstnání využil z důvodu nemožnosti najít zaměstnání v ČR. Žalobce uvedl, že v ČR má rodinu, přátele a veškeré jeho další osobní vazby jsou spjaty s ČR, kde má zřízen bankovní účet, je registrován a využívá služeb praktického a zubního lékaře, má uzavřenu smlouvu o penzijním pojištění, o soukromém životním pojištění, o stavebním spoření a využívá služeb českého mobilního operátora. Z toho dle žalobce jednoznačně vyplývá, že má neustále zachovány vazby na ČR. Navíc plánuje pořízení vlastního bydlení v ČR. Je přesvědčen, že v jeho případě je nutné aplikovat výjimku dle čl. 65 odst. 5 písm. a) Nařízení. Svůj závěr opírá i o rozhodnutí Správní komise pro koordinaci systému sociálního zabezpečení č. U2 ze dne 12.6.2009 a zdůrazňuje, že prokázal, že jeho veškeré osobní a rodinné vazby jsou v ČR, současně bylo prokázáno, že ve Španělsku pracoval jako sezónní pracovník na omezenou dobu, přičemž nikdy dopředu nevěděl, zda bude pracovní pozice k dispozici. Má za to, že v jeho případě je dána přijatelnost výkladu pojmu „bydliště“. Interpretaci žalovaného považuje za nesprávnou, neboť své rozhodnutí opřel pouze o délku pobytu žalobce ve Španělsku a jeho návštěv ČR, z čehož dovedl nezachování úzkých vazeb na ČR jako v případě tzv. pendlerů. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí, že žalobce pracuje ve Španělsku již 5 let, což je již možné považovat za pravidelné zaměstnání. Žalobce však namítá, že sezónním zaměstnáním ve Španělsku si zajistil dočasnou práci a současně tuto příležitost využil jako možnost výuky cizích jazyků. Četnost doby zaměstnání není dle žalobce možné hodnotit izolovaně, ale s ohledem na další skutečnosti jako je motivace, dočasná nemožnost uplatnění na českém trhu práce, osobní vazby, rodinné vazby apod. Dále žalobce uvádí, že s ohledem na místo výkonu zaměstnání (ve Španělsku) je téměř vyloučené, aby v jeho průběhu pravidelně navštěvoval ČR, nicméně to neznamená, že by ztratil centrum zájmů v ČR. Za bezpředmětné označil tvrzení žalovaného, že měl o podporu v nezaměstnanosti požádat ve Španělsku. Žalobce je přesvědčen, že se na něj vztahuje výjimka dle čl. 65 odst. 5 písm. a) Nařízení, což potvrzuje i skutečnost, že žalobci byla Úřadem práce v Náchodě ze dne 31.12.2010 přiznána podpora v nezaměstnanosti. Žalobce upozorňuje na čl. 8 odst. 2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009, k němuž by dle něj mělo být v rámci systémové jednoty právního řádu přihlíženo. Nesouhlasí s postojem žalovaného, jenž nezohlednil některé skutečnosti uváděné žalobcem s odkazem na ust. § 82 odst. 4 správního řádu, což žalobce zdůvodňuje tím, že bral jako samozřejmost, že skutečnosti, které uvedl v prvostupňovém řízení, jsou pro posouzení věci a přiznání podpory v nezaměstnanosti dostačující. Pokud měl správní orgán pochybnosti o

zjištěném skutkovém stavu, bylo jeho povinností řádně jej doplnit tak, aby mohl ve věci řádně a v souladu s příslušnými právními předpisy rozhodnout. Závěrem žalobce shrnuje, že je přesvědčen, že splnil všechny podmínky pro poskytnutí podpory v nezaměstnanosti, neboť splnil podmínku doby důchodového pojištění podle zvláštního právního předpisu v délce alespoň 12 měsíců v rozhodném období, do kterého je nutné započítat dobu, po kterou byl zaměstnán ve Španělsku. Započtení této doby vyplývá z čl. 61 odst. 2 Nařízení, neboť na žalobce se vztahuje výjimka dle čl. 65 odst. 5 písm. a) Nařízení ve spojení s čl. 65 odst. 2 Nařízení (*má bydliště v ČR ve smyslu Nařízení a současně nadále zachovává vazby na ČR*).

Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a zavázal žalovaného nahradit žalobci náklady řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě zopakoval předmět řízení a skutkový stav. K žalobním námitkám uvedl, že je třeba uvést na pravou míru některá tvrzení žalobce, která se nezakládají na pravdě. Jeho tvrzení, že žalovaný dovodil, že „předmětná výjimka uvedená v čl. 65 odst. 5 písm. a) Nařízení se vztahuje pouze na tzv. příhraniční pracovníky“, je v rozporu s obsahem žalobou napadeného rozhodnutí o odvolání, kde žalovaný vysvětluje, že se zmíněný čl. 65 vztahuje na tzv. přeshraniční pracovníky, mezi něž se řadí tzv. pendleři (tj. příhraniční pracovníci) a osoby, které si zachovávají zázemí v jednom státě a na omezenou dobu se přesunou za zaměstnáním do jiného státu, zatímco jejich obvyklé bydliště - tzv. centrum zájmů, zůstává zachováno v původním státě.

K meritu věci pak žalovaný uvedl, že bez aplikace Nařízení by nebylo jiného zbyetí, než rozhodnout bez dalšího o nepřiznání podpory v nezaměstnanosti žalobci, vzhledem ke skutečnosti, že žalobce v rozhodném období **nezískal žádné doby důchodového pojištění** podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v platném znění a nesplňuje tak podmínku ust. § 39 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti. Z čl. 61 odst. 1 Nařízení, které bylo Evropským parlamentem a Radou (ES) přijato k provedení čl. 48 Smlouvy o fungování Evropské unie, vyplývá, že Úřad práce ČR, tedy příslušná instituce státu, jehož právní předpisy podmiňují získání, zachování, obnovení nebo trvání nároku na dávky v nezaměstnanosti získáním dob pojištění, přihlíží v nezbytné míře k dobám pojištění získaným podle právních předpisů kteréhokoli jiného členského státu, jako by šlo o doby získané podle právních předpisů, které uplatňuje. Dle čl. 61 odst. 2 Nařízení **lze proto sčítat** doby pojištění získané v jiném členském státě EU, nežli ve státě, ve kterém je o dávky žádáno, **kromě případů uvedených v čl. 65 odst. 5 písm. a) Nařízení, avšak jen v případě, že nezaměstnaná osoba naposledy získala doby pojištění podle právních předpisů, podle kterých je žádáno o dávky v nezaměstnanosti**, v daném případě podle českých právních předpisů. Se zřetelem ke skutečnosti, že žalobce naposledy nezískal žádné doby pojištění podle českých právních předpisů, dle základního pravidla uvedeného v Nařízení, bylo kompetentním státem k poskytnutí dávek v nezaměstnanosti Španělsko, tedy žalobce by měl primárně žádat

o dávky v nezaměstnanosti ve Španělsku. Nařízení však předvídá situace tzv. přeshraničních pracovníků, což jsou zaměstnanci či osoby samostatně výdělečně činné, kteří pracují v členském státě EU, ale prokazatelně bydlí v jiném členském státě EU. Na takové migrující pracovníky pamatuje Nařízení v čl. 65, které umožňuje, aby stát bydliště i bez splnění podmínky, aby migrující pracovník naposledy získal doby pojištění podle právních předpisů státu bydliště, doby pojištění z jiného členského státu EU zohlednil a přiznal tak dávky v nezaměstnanosti i přes důležitý aspekt, že přeshraniční pracovník nepřispíval do systému sociálního zabezpečení státu bydliště. Podle komunitárního práva nezaměstnané osoby kromě výjimek stanovených Nařízením nemají nárok na dávky v nezaměstnanosti od jiného členského státu, než na jehož území se staly nezaměstnanými. Zmiňovanou výjimkou v situaci, ve které se žalobce nacházel, by bývala mohla být situace uvedená v čl. 65 odst. 5 písm. a) Nařízení. Správní orgán z důvodu realizace jedné ze zásad správního řízení, tj. zásady materiální pravdy, zkoumal, zda žalobce není přeshraničním pracovníkem, pak by se na něj výše uvedená výjimka vztahovala. Případy, kdy o podporu v nezaměstnanosti žádá uchazeč o zaměstnání, který naposledy pracoval v jiném členském státě EU, než ve kterém o podporu v nezaměstnanosti žádá, lze obecně považovat za běžné, nicméně výjimečnými a ojedinělými případy jsou právě situace přeshraničních pracovníků. Žalovaný **zdůraznil, že ne každý, kdo vyjede za prací za hranice ČR, je přeshraniční pracovník**. Dále uvedl, že samotné posouzení ohledně bydliště ve smyslu Nařízení náleží do pravomoci příslušných institucí, tj. institucí sociálního zabezpečení příslušných k rozhodování o dávkách uvedených v čl. 3 Nařízení. Při správním uvážení úřad práce přihlížel ke kritériím vyplývajícím z judikatury Soudního dvora EU, vzal v úvahu zejména délku a nepřetržitost přítomnosti žalobce ve Španělsku, povahu jeho výdělečné činnosti v této zemi, rodinnou situaci, rodinné vazby a situaci ohledně bydlení. Zároveň situaci žalobce posuzoval pod vlivem znění Rozhodnutí Správní komise pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení č. U2, ze dne 12.6.2009, žalobcem zmiňovaného a pouze částečně citovaného, neboť dle tohoto rozhodnutí se ust. čl. 65 odst. 5 Nařízení použijí zejména na: a) osoby uvedené v čl. 11 odst. 4 uvedeného Nařízení, b) osoby uvedené v čl. 13 uvedeného Nařízení, které obvykle pracují na území dvou a více členských států, c) osoby, na které se vztahuje dohoda uvedená v čl. 16 odst. 1 uvedeného Nařízení, pokud během svého posledního zaměstnání bydlely v jiném členském státě než v příslušném státě. Žalobce však do žádné z vyjmenovaných kategorií nepatří. Žalovaný navíc již ve svém rozhodnutí poukázal na to, že výjimka poskytnutá čl. 65 Nařízení je určena zejména těm přeshraničním pracovníkům, kteří do členského státu odjedou na předem známou omezenou dobu zaměstnání, po jehož skončení se vrací do státu bydliště. Zopakoval své závěry učiněné na straně 5 a 6 napadeného rozhodnutí ohledně posouzení sezónního zaměstnání žalobce ve Španělsku ve smyslu výše uvedených kritérií. Žalovaný se ohradil proti žalobní námitce, že žalovaný své rozhodnutí založil pouze na délce pobytu žalobce ve Španělsku. Dle žalovaného toto kritérium, tzn. zejména skutečnost, že žalobce své návraty do ČR během zaměstnání ve Španělsku neprokázal, “zastínilo” ostatní posuzovaná kritéria.

K žalobní námitce, že pro žalobce bylo samozřejmé, že skutečnosti uvedené v prvostupňovém řízení jsou pro posouzení věci a přiznání podpory v nezaměstnanosti dostačující a v případě pochybností o zjištěném skutkovém stavu, bylo povinností správního orgánu řádně jej doplnit tak, aby mohl ve věci řádně a v souladu s příslušnými právními předpisy rozhodnout, poukázal žalovaný na skutečnost, že předmětné správní řízení je tzv. řízení o žádosti, kdy iniciativa a důkazní břemeno leží primárně na žadateli. Ze správního řádu a ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že odpovědnost za uplatňování rozhodných skutečností a jejich dokládání navrhovanými důkazy před správním orgánem prvního stupně leží na účastníku řízení. Žalobce byl při podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti výslovně poučen o povinnosti dle ust. § 42 odst. 2 zákona o zaměstnanosti, tj., že skutečnosti rozhodné pro přiznání a poskytování podpory v nezaměstnanosti je povinen doložit uchazeč o zaměstnání, což žalobce osvědčil svým podpisem v „Žádosti o zprostředkování zaměstnání“. Nepřihlédl-li žalovaný k některým skutečnostem uváděným žalobcem až v odvolání, ačkoliv je odvolatel mohl uplatnit dříve, jednal tak plně v souladu s ust. § 82 odst. 4 správního řádu. Spisová dokumentace pak nesvědčí o tom, že by úřad práce měl pochybnosti o skutkovém stavu, jak je naznačeno v žalobě. Žalovaný odmítl námitku stran bydliště ve světle čl. 8 odst. 2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 s tím, že zmíněné nařízení se na oblast sociálního zabezpečení nevztahuje. Význam pojmu bydliště ve smyslu Nařízení je objasněn evropskou judikaturou. Dle žalovaného je bezpředmětné, že žalobci již dříve byla přiznána podpora v nezaměstnanosti, neboť jeho situace byla odlišná od nyní posuzovaného případu, zejména co do délky jeho pobytu mimo ČR.

Podle žalovaného tak v řízení nebylo prokázáno, že by si žalobce během zaměstnání ve Španělsku zachoval bydliště ve smyslu Nařízení v ČR, proto úřad práce postupoval správně, když žalobci doby pojištění získané podle španělských právních předpisů nezohlednil pro splnění podmínky ust. § 39 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti a podporu v nezaměstnanosti nepřiznal. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl a žalobci nepřiznal náhradu nákladů řízení.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě rozhodl bez jednání za souhlasu obou účastníků řízení v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s.

Z předloženého správního spisu soud ověřil následující rozhodné skutečnosti:

1) Dne 5.11.2012 podal žalobce písemnou žádost o podporu v nezaměstnanosti, čímž bylo zahájeno správní řízení. Současně požádal o zprostředkování zaměstnání a úřadem práce byl zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání.

2) Úřad práce ČR, krajská pobočka v Hradci Králové, po provedeném správním řízení, vydal dne 17.1.2013 rozhodnutí č.j. MPSV-UP/773399/13/AIS-ZAM, kterým žalobci nebyla ode dne 1.11.2012 přiznána podpora v nezaměstnanosti podle § 39 odst. 1 písm. a) a § 41 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“) a čl. 2, čl. 3 odst. 1 písm. h), čl. 11 odst. 3 písm. e) a čl. 61 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení.

3) Odvolací orgán (žalovaný) žalobou napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí úřadu práce.

Správní spis obsahuje listinné důkazy citované v obou rozhodnutích, zejména španělskou stranou vyplněný Formulář U002 a U004 ze dne 30.11.2012, dokládající, že žalobce naposledy před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání byl zaměstnán ve Španělsku v době od 19.3.2012 do 31.10.2012 (doba pojištění podle španělských právních předpisů) a předtím v době od 6.5.2008 do 31.10.2008, v době od 9.4.2009 do 30.10.2009, v době od 26.3.2010 do 2.11.2010 a v době od 29.3.2011 do 2.11.2011, přičemž dvakrát, a to v době od 1.11.2009 do 28.2.2010 a v době od 3.11.2011 do 2.3.2012 pobíral podporu v nezaměstnanosti ve Španělsku; žalobcem vyplněný „Dotazník pro určení státu bydliště pro účely aplikace koordinačních nařízení ES“ ze dne 6.11.2012, v němž žalobce uvedl, že se v ČR obvykle zdržuje na trvalé adrese u své sestry (Nízká Srbská 68, Machov) od 2.11.2012 (návrat domů po 5 měsících ze země EU), v posledních 6 měsících je daňovým rezidentem ve Španělsku, v ČR nemá vlastní bydlení, ČR navštěvuje méně než dvakrát ročně za účelem návštěvy rodiny (pouze rodiče a sestru); žalobcem doložené smlouvy o životním pojištění, stavebním spoření, doklady o vyúčtování služeb mobilního operátora Vodafone, potvrzení o registraci u praktického a zubního lékaře v ČR.

Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném přezkumném řízení v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Soud předně konstatuje, že předmětem projednávané věci je právní posouzení, zda se na žalobce vztahuje výjimka uvedená v čl. 65 odst. 5 písm. a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, umožňující případné započtení doby pojištění, kterou žalobce získal ve Španělsku v době od 19.3.2012 do 31.10.2012 do doby důchodového pojištění pro přiznání podpory v nezaměstnanosti podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti. Pro aplikaci této výjimky je pak rozhodující výklad pojmu „bydliště“ dle výše uvedených ustanovení Nařízení a jeho prováděcích předpisů v návaznosti na zákon č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, v platném znění a zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v platném znění. Vzhledem k nutnosti přesné formulace, kdy určité zkrácení by vedlo k vytržení souvislostí z kontextu, soud podrobně citoval jak odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, tak i žalobní námitky a vyjádření žalovaného k žalobě a jednotlivým žalobním námitkám.

Při posouzení věci soud vycházel z následujících rozhodných skutečností a učiněných právních závěrů:

Podle ustanovení § 39 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti má uchazeč o zaměstnání nárok na podporu na podporu v nezaměstnanosti pokud získal v rozhodném období zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost dobu důchodového pojištění podle zvláštního právního předpisu v délce alespoň 12 měsíců. Rozhodným obdobím jsou poslední dva roky před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání (§ 41 odst. 1 cit. zákona). Zvláštním právním předpisem je zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v platném znění.

Krajský soud po výše uvedené přehledné rekapitulaci shledal správným postup správních orgánů obou stupňů, ztotožnil se s odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí v právní kvalifikaci i při výkladu klíčového pojmu „bydliště“ ve smyslu Nařízení a prováděcích předpisů, tak jak jsou citovány výše. V řízení bylo prokázáno, že žalobce v posledních pěti letech, tedy opakovaně, získával sezónní zaměstnání v trvání cca sedmi měsíců jako pomocný číšník ve Španělsku a do ČR se vracel vždy až po plynutí této doby určité a jak sám výslovně uvedl, méně než dvakrát ročně. Podle soudu učinil žalovaný správný závěr o tom, že žalobce nelze považovat za přeshraničního pracovníka, na kterého by bylo možno aplikovat výjimku uvedenou v článku 65 odst. 5 písm. a) Nařízení. Ve správním řízení bylo nepochybně prokázáno, že žalobce si během svého zaměstnání ve Španělsku nezachoval bydliště v ČR ve smyslu citovaného Nařízení. Jak žalovaný správně vysvětlil, pojem trvalé bydliště žalobce v ČR podle českých právních předpisů má pouze evidenční význam a neznamena totéž co „obvyklé bydliště“ ve smyslu čl. 1 písm. j) Nařízení a jeho prováděcích předpisů včetně judikatury Soudního dvora EU. Při posuzování pojmu bydliště pak žalovaný hodnotil tzv. centrum zájmů a s jeho učiněnými závěry, na které soud odkazuje, se plně ztotožňuje.

Žalobní námitky jsou víceméně totožné s námitkami odvolacími a žalovaný na ně odpověděl v žalobou napadeném rozhodnutí. Krajský soud pak nepřisvědčil žalobní argumentaci, že žalovaný při výkladu pojmu „bydliště“ hodnotil izolovaně délku doby zaměstnání žalobce ve Španělsku a jeho návštěv ČR bez přihlédnutí dalších skutečností jako je motivace, dočasná nemožnost uplatnění na českém trhu práce, osobní vazby, rodinné vazby apod. Soud má za to, že žalovaný přesvědčivým způsobem odůvodnil, že žalobce si po dobu svého zaměstnání ve Španělsku bydliště v ČR nezachoval, byť uznal zachování určitých vazeb na ČR (žalobcem k odvolání doložené potvrzení o registraci u lékařů, využívání služeb finančních institucí, aktivní telefonní číslo u Vodafone aj.), ale současně uvedl, že tyto vazby nejsou schopny převážit kritérium délky pobytu žalobce mimo ČR a charakter jeho výdělečné činnosti. Za správný postup lze označit i argumentaci žalovaného, že ve smyslu ust. § 82 odst. 4 správního řádu se k novým skutečnostem uvedeným až v odvolání, nepřihlíží, jestliže je účastník v prvostupňovém řízení neuvedl, ačkoliv mu v tom nic nebránilo. Důkazní břemeno leží výlučně na žadateli o dávku. Soud tak má po provedeném řízení za prokázané, že žalobce nesplnil podmínky pro aplikaci výjimky

dle čl. 65 odst. 5 písm. a) Nařízení, doby pojištění, které žalobce získal zaměstnáním ve Španělsku mu proto nemohly být zohledněny pro účely nároku na podporu v nezaměstnanosti a splnění podmínky dle ust. § 39 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti.

Se závěry žalovaného a podrobným odůvodněním napadeného rozhodnutí se soud plně ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat, tak, jak připouští rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130: „*Je-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil*“.

Krajský soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno v souladu se zákonem, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce nebyl ve věci úspěšný a správní orgán, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení nepožadoval.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 28. února 2014

JUDr. Ivona Šubrtová, v.r.
samosoudkyně